

питаннями такої педагогічної антропології стануть питання саморозвитку, самовдосконалення, самоактуалізації та оцінки власних дій у співвідношенні з суспільними нормами та мораллю.

Список використаних джерел:

1. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія / Іван Андрійович Зязюн. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. – 608 с.
2. Зязюн І. А. Філософія педагогічної антропології / І. А. Зязюн // Професійна освіта: педагогіка і психологія (Польсько-український українсько-польський щорічник). – № 10. – 2008. – С. 51–59
3. Краевский В. В. Методология педагогики: новый этап: учеб. пособие для вузов / В. В. Краевский, Е. В. Бережнова. – М.: Академия, 2006. – 393 [1] с.
4. Курмишев Г. Г. Концепція ноосферної освіти / Г. Г. Курмишев, В. І. Тур // Новий колегіум. – 2017. – № 2. – С. 9–12
5. Усатенко Т. П. Культурологія в трансформаційних процесах освіти / Т. П. Усатенко // Культурологічна складова професійного розвитку педагога: Зб. наук. праць / За ред. Л. Хомич, Л. Султанової, Т. Шахрай. – Київ-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. – С. 34–42

Нахова Тетяна Іванівна, завідувач
науково-методичним відділом
Миколаївської обласної бібліотеки
для дітей ім. В.О.Лягіна,
м. Миколаїв

РОЗВИВАЄМО ПРОФЕСІЙНУ МОБІЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКАРІВ У РОБОТІ З ДІТЬМИ: АКТИВНІ ФОРМИ І ДІЄВІ ПРАКТИКИ

*"У нашому світі, щоб залишатися на місці -
потрібно дуже швидко бігти, а для того, щоб
кудись потрапити - потрібно бігти в два рази
швидше" (Л. Керролл «Аліса в Задзеркаллі»)*

Головним завданням сьогодення в умовах стрімкого розвитку світу на шляху побудови якісного бібліотечного середовища для дитини – це максимальна мобілізація бібліотечним фахівцем своїх професійних можливостей, постійний розвиток власної інноваційної культури та швидке реагування на постійні зміни в потребах сучасних користувачів кожної окремої громади.

Саме розвиток професійної мобільності бібліотекаря у роботі з дітьми, як важливої професійної якості – це перспективний напрямок діяльності організаційно-методичної роботи Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В.О. Лягіна.

Мобільність (від лат. Mobilis - рухливий) – рухливість, готовність до швидкого пересування, дії [1].

У цілому, професійна мобільність розуміється як динамічна характеристика особистості, що виражається в здатності успішно адаптуватися до професійних умов, що змінюються, здійснювати саморозвиток і самореалізацію у професійній діяльності.

Складовими професійної мобільності – є, по-перше, професійні компетенції, по-друге, якості особистості фахівця, по-третє – готовність до змін. І, якщо на перший компонент методична служба нашої бібліотеки може впливати безпосередньо, організовуючи процес навчання і самоосвіти співробітників, то на другий і третій – тільки опосередковано, шляхом створення розвиваючого професійного середовища [3].

Наша бібліотека, як методичний центр з питань бібліотечного обслуговування дітей в області, займаючись підвищенням професійного рівня фахівців, активно запроваджує традиційні форми, наповнюючи їх новим змістом та орієнтуючи на вимоги часу, створюючи тим самим умови для формування професійної мобільності.

Коло форм навчання поступово розширюється, збагачується їх зміст. Це і регіональні школи професійного розвитку, під час яких здійснюються виїзні сесії до районних ЦБС області; курси підвищення кваліфікації працівників ЦБС області, що обслуговують дітей (в т.ч. і сільських); науково-практичні конференції; обласні семінари (проблемні, фокус-, -практикуми) для працівників бібліотек для дітей, методистів, бібліографів ЦБС тощо; обласні та міжрегіональні Ярмарки бібліотечних інновацій; обласні «круглі столи» (спільно з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти); обласне професійне навчання у форматі Teach-in; професійні виїзні дні «День обласної бібліотеки для дітей у...»; проблемне навчання шкільних бібліотекарів області (спільно з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти); факультативи бібліотечних знань працівників шкільних бібліотек м. Миколаєва та районів; обласний огляд-конкурс районних (міських) бібліотек для дітей (1 раз на 3 роки); обласні конкурси професійної майстерності тощо [2].

Розуміючи нагальну потребу у змінах бібліотечних стереотипів, наша бібліотека постійно урізноманітнює не лише форми заходів, а і зміст професійного навчання. У рамках заходів обговорюється необхідність адаптації знань і навичок бібліотечних працівників до нових потреб суспільства, піднімаються актуальні проблеми, ведеться пошук шляхів їх вирішення, представляється найцікавіший досвід своєї роботи.

З метою розширення професійного світогляду на наші професійні заходи ми зажди запрошуємо провідних фахівців державних установ, вищих навчальних закладів, провідних бібліотек області і міста Миколаєва, громадських організацій тощо. Шляхами протидії звуженню сфери професійного спілкування є запрошення до участі у режимі он-лайн провідних фахівців з різних куточків України. Таке он-лайн-спілкування на наших заходах проходить у вигляді інтернет-мостів з обміну досвідом та інтерактивних скайп-сесій.

Серед активних форм навчання, ініційованих за останні роки нашою бібліотекою, – є обласні семінари у різних форматах: проблемні, фокус-семінари, семінари-практикуми. Вони орієнтовані на удосконалення певних напрямків бібліотечної діяльності. Ми приділяємо увагу і побудові самої моделі проведення заходу, віддаючи пріоритети інтенсивності і гнучкості навчання. У процесі проведення семінару широко використовуються інтерактивні методи - професійні та інтерактивні майданчики, професійні брифінги, бінарні консультації та лекції – візуалізації, презентації інноваційного досвіду та відкритий мікрофон з обміну досвідом, поради фахівця, профі-демонстрація тощо. Це дозволяє учасникам формувати нове бібліотечне мислення, одержувати прикладні знання та вміння, знайомитися з новими формами роботи, які у подальшому можна застосовувати з метою оновлення бібліотечної діяльності на місцях [4].

Серед тем обласних фокус-семінарів, що проводила наша бібліотека були:

- **«Підтримка родини і збереження традицій сімейного читання в умовах сучасної бібліотеки».** Мета заходу – підвищення професійної компетентності бібліотечних фахівців, що працюють з дітьми, у формуванні культурно-освітнього потенціалу родини. В об'єктиві заходу було: запровадження сучасних форм взаємодії у формуванні батьківської компетентності, презентація мотиваційних технологій та сучасних практик на підтримку сімейного читання, інтерактивне спілкування з сучасними українськими письменниками та провідними фахівцями [10].

- **«Бібліотечне обслуговування дітей в умовах адміністративної реформи: актуальні питання і виклики часу»**, під час якого ми разом обговорювали актуальні питання бібліотечного обслуговування дітей в умовах децентралізації. Захід складався з трьох модулів, зміст яких було направлено на розкриття наступних актуальних тем: «Адміністративна реформа і бібліотеки», «Впровадження універсальної десяткової класифікації (УДК): наближення до європейської бібліотечної практики», «Змістовні пріоритети сучасного бібліотечного обслуговування дітей» [5].

У якості спікерів на заходах виступали провідні фахівці з різних галузей.

Одним із успішних результатів співпраці з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти є спільне проведення обласних «круглих столів» на різні актуальні теми, що сприяє розвитку професійної

мобільності фахівців у сучасних умовах: *«Найвища технологія XXI століття: Дитина, яка читає»* (2016 р.), *«Роль шкільної бібліотеки в реалізації освітніх стандартів Нової української школи»* (2018 р.) [7,11].

На наших професійних заходах ми завжди застосовуємо дієві сучасні форми навчання, які спонукають до творчості та пошуку нестандартних рішень. Це ділові ігри, професійні майстерні, тренінгові вправи, ігрове проектування, бібліотечні квізи, мотиваційне коло, технологія Світового кафе, ситуаційний аналіз. Розмова між учасниками під час таких заходів є творчим процесом, що сприяє обміну досвідом, а також створенню можливостей для подальшого співробітництва.

Наведу приклад проведеного у 2018 році Ситану (ситуаційний аналіз) на тему «Формуємо ключові компетентності дитини: бібліотека + школа + сім'я», модератором якого була Романченко О.Л., заступник директора Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В.О. Лягіна. Метою заходу був пошук відповіді на головне питання: як стимулювати дітей до читання та привити їм любов до книги, бо це найголовніше вміння у формуванні її ключових компетентностей. Робота пройшла в групах і відповіді звучали від імені «батьків», «вчителів» і «бібліотекарів».

Слід зазначити, що проведення нашою бібліотекою Ярмарків ідей серед працівників бібліотек, що обслуговують дітей Миколаївщини, у різних форматах – є одним із факторів, що впливає на розвиток, стимулювання та приведення в рух професійно-особистісних можливостей бібліотекарів на місцях. Вже 5-й рік, починаючи з 2014 року, фахівці презентують різноманітні, вже реалізовані, цікаві неординарні форми культурно-просвітницької роботи. Коло учасників Обласного ярмарку інновацій широке. Найкращі з ідей представляються на Міжрегіональному ярмарку бібліотечних інновацій [9].

З метою удосконалення рівня професійної майстерності працівників районних ЦБС в обслуговуванні дітей відповідно до сучасних вимог обласна бібліотека для дітей вирішила запровадити виїзну комплексну форму підвищення кваліфікації – Професійний виїзний день під назвою «День Обласної бібліотеки для дітей у ...». Започаткована з 2015 року, протягом останніх років такий методичний день було проведено на базі різних районних ЦБС області. Його програма складається з двох основних блоків: практично-консультативного та презентаційного. Під час першого блоку фахівці методичного центру надають флеш-консультації, присвячені актуальним питанням щодо вдосконалення роботи з користувачами-дітьми. Другий блок присвячений презентації сучасних форматів проведення культурно-просвітницьких заходів для дитячої категорії [6].

Обласний огляд-конкурс районних (міських) бібліотек для дітей, проведення якого ініційовано Миколаївською обласною бібліотекою для дітей і націлено на розвиток інноваційної діяльності установ, на просування нових ідей та нестандартних рішень у роботі, оптимізацію традиційних методів і

форм. Започаткований у 2014 році, він відповідно до Положення проводиться один раз на три роки [4].

Сьогодні на допомогу методичній службі приходять мережева комунікація, яка допомагає розширити свій вплив через віртуалізацію діяльності (сайт, блоги, соціальні мережі, використання скайп-технологій, проведення професійних заходів в он-лайн режимі тощо).

Ми визнали переваги використання *Skype-платформи* в організаційно-методичній роботі нашої бібліотеки, яка надає можливість залишатися оперативними і мобільними, сприяє розширенню корпоративних професійних партнерств та посилює промоцію бібліотечних інновацій у професійному середовищі.

Наша бібліотека вже декілька років поспіль розвиває методичне консультування, що проводиться на основі використання мережевої комунікації. Он-лайн-консультації надаються провідними фахівцями нашої бібліотеки під час проведення семінарів, нарад районних ЦБС.

Протягом 2014-2018 р.р. *Skype-платформа* стала основою проведення таких нових форматів обласних заходів підвищення кваліфікації, як *skype-семінар*, методичний *skype-моніторинг*, *skype-майстерня* для працівників дитячих бібліотек Миколаївської області, *skype-нарада*. Методика проведення заходів ретельно відпрацьована [8].

Про наш досвід проведення заходів ми розповідали на сторінках вісника Миколаївської обласної бібліотечної асоціації «БібліоАС» та на сторінках електронного видання Національної бібліотеки України для дітей науково-популярного журналу "Бібліотека у форматі Д".

У виступі були представлені лише деякі приклади активних форм і дієвих практик, які ми запроваджуємо для розвитку професійної мобільності фахівців на шляху побудови в області якісно нового рівня бібліотечно-інформаційного обслуговування дитячого населення Миколаївщини у найближчому майбутньому. Більше інформації є на офіційному сайті нашої бібліотеки.

Робота з в цьому напрямку триває...

Список використаних джерел:

1. Грицькова Н. В. Професійна мобільність фахівця: сутність і структура [Електронний ресурс] / Н. В. Грицькова // вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/104/17521-profesijna-mobilnist-faxivcsya-sutnist-ta-struktura.html>. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.
2. Жайворонок Т. Роль методичної служби Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В.О. Лягіна в сприянні інноваційному розвитку бібліотек області [Електронний ресурс] / Т. Жайворонок // зб. матеріалів Всеукраїнська наук.-практ. конференція, 20 лист. 2015 р. / Нац. б-ка України для дітей; уклад. Є.Ю. Подокопна. — Київ, 2015. – С. 25-28 – Електрон. версія

друк. вид.– Режим доступу:
http://chl.kiev.ua/mbm/тексти/2015/konferenc_2015_www.pdf .– Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

3. Заради дитини працюємо і творимо! : зб. матеріалів Міжнар. наук-практ. конференції, 4-7 жовт. 2017 р. / Нац. б-ка України для дітей; уклад. Т. М. Кузілова. – Київ, 2017. –200 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/mbm/Book/View/348#page/1/mode/2up>. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

4. Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Миколаїв: МОБД, 2008-2019. – Режим доступу: <http://laginlib.org.ua/>. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

5. Нахова Т. Адміністративна реформа та бібліотечне обслуговування дітей [Електронний ресурс] / Т. Нахова // Бібліотека у форматі Д°. – 2018. – №4. – С. 23-25.– Електрон. версія друк. вид.– Режим доступу : <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/115#page/22/mode/2up>. – Дата останнього доступу: 28.12.2018. – Назва з екрану.

6. Професійний виїзний день [Електронний ресурс] : [новини від 25.05.2018 р.] // Управління культури, національностей та релігій Миколаївської облдержадміністрації: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://uknr.mk.gov.ua/ua/news/?id=49982>, вільний. - Загол. з екрана. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

7. Роль шкільної бібліотеки в реалізації освітніх стандартів Нової української школи [Електронний ресурс] : [новини від 21.11.2018 р.] // Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти : офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.moippo.mk.ua/index.php/institut/novyny/261-rol-shkilnoyi-biblioteky-v-realizatsiyi-osvitnikh-standartiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoly>, вільний. - Загол. з екрана. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

8. Скайп-майстерня [Електронний ресурс] : [новини від 28.04.2018 р.] // Веселинівська дитяча бібліотека: блог бібліотеки. – Режим доступу: http://veselynovordb.blogspot.com/2018/04/blog-post_96.html, вільний. - Загол. з екрана. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

9. У Миколаєві відбувся ярмарок бібліотечних інновацій «БібліоКре@тив-2015» [Електронний ресурс] : [новини від 22.06.2015 р.] // Міністерство культури України : офіційний веб-сайт.– Режим доступа : http://mincult.kmu.gov.ua/mincult_old/uk/publish/article/420799;jsessionid=A0FE4AE60309BCBD32C96C65DB49EAAC.app1, вільний. - Загол. з екрану – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

10. Читання - справа сімейна [Електронний ресурс] : [новини від 29.11.2017 р.] // Управління культури, національностей та релігій Миколаївської облдержадміністрації: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://uknr.mk.gov.ua/ua/news/?id=42273>, вільний. – Загол. з екрана. – Дата

останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

11. Читаюча дитина – майбутнє України. [Електронний ресурс]: [новини від 28.10.2016 р.] // Управління культури, національностей та релігій Миколаївської облдержадміністрації: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://uknr.mk.gov.ua/ua/news/?id=31861>, вільний. - Загол. з екрана. – Дата останнього доступу : 04.03.2019. – Назва з екрана.

Одробінський Ю.В.

кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри дизайну
Відокремлений підрозділ
«Миколаївська філія Київського
національного університету культури і
мистецтв»,
м. Миколаїв

**МЕТАМОДЕРНІЗМ І СКУЛЬПТУРА: СВІТОВИЙ І УКРАЇНСЬКИЙ
КОНТЕКСТ**

Термін «метамодерн» був вперше вжитий ще у 70-х роках минулого століття (для описання окремих процесів у тодішній літературі), але у мегакультурному відношенні, тобто на позначення цілої епохи був запропонований на початку 2010-х років у працях кількох західних мислителів-культурологів – це були «Нотатки про метамодернізм» Тімотеуса Вермюлена й Робіна ван ден Аккера [1, 2], а також «Маніфест метамодернізму» [9] і «Метамодернізм: короткий вступ» [10] Люка Тернера. Паралельно із цими авторами інші намагалися передати епоху, що настає, іншими термінами – цифровий модернізм, постпостмодернізм, альтермодернізм, псевдомодернізм, гіпермодернізм тощо [4, с. 110], проте найбільш розповсюдженим наразі є саме метамодернізм. Імовірно, що це сталося, оскільки метамодерн має досить універсальну й всеосяжну природу, яка сполучає у собі сучасне мистецтво, розглядає питання політики, екології, соціології, звертаючись до досвіду минулого й заглядаючи в цифрове майбутнє [7].

На думку вищеназваних «класиків метамодерну», приставка «мета-» означає як коливання між двома полюсами, так і знаходження його у певний момент часу посередині, у центрі [1]. Тому ключовим словом у концепті метамодерну є саме «коливання». При цьому метамодернізм не є філософією, рухом, певною програмою чи терміном мистецтва. Одне з головних понять, яким сучасні зарубіжні дослідники, зокрема Т.Вермюлен, Р. ван ден Аккер й